

EDITH STEIN: IDAZLEA
Bere idazlanen bibliografia orokorra

Jarraian Edith Steinen idazkien bibliografia osoa aurkeztean, berehala konturatzen gara zein ezberdinak, ugariak eta kalitate handikoak diren beraren idazkiak.

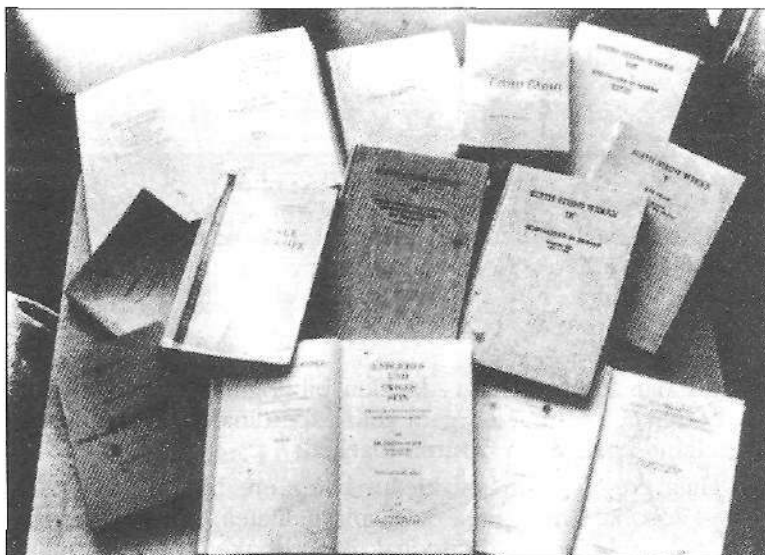
Hala ere, beraren idazkietan batez ere hiru gai edo alor, hots, Filosofia, Emakumea eta Espiritualitatea, bereziki karmeldarrena, direla jorratzen dituenak ikus dezakegu.

Eta, berak ugari idatzi bazuen ere, ugariago idatzi izan da berari buruz, batez ere alemaniar kultur munduan, hainbat libururik eta aldizkaririk beraren izena eta mezua daramatzatelarik.

Guk bibliografia-lan hau egiterakoan, batez ere Francisco Javier Sancho Fermin karmeldarrak idatzitako *Edith Stein, modelo y maestra* (Burgos, 1997) erabili izan dugu.

1. EDITH STEINEN IDAZLANETAKO GAIAK

Emakume handi honek ikuspegi zehatz eta berezia izan zuen bere bizitzari zein bere idazkiei dagokienean; edonola ere, bere bizitzan eta idazkietan, bizitza eta idazki horien eragile den plangintza nabari da, egin-eginean ere, egia eta boka-zioa bilatzera bultzatzen duen gogo bizia. Azken hau dugu, bestalde, beste filosofo, idazle eta santu handi baten, hots, Joan Gurutzeko santuaren ikuspeirik garrantzitsuena.

Edith Steinen liburu filosofikoak

Ezagutzen dugu beraren bizitzako ibilbidea: judutar familiako alaba izanik, galdu egin zuen sinesmena gaztaroan; geroago, bizipen pertsonalek nahiz gurutzearekin, bizitzarekin edota Santa Teresa bezalako pertsonaiekin topo egiteak berriro eraman zuten sinesmenera. Idazle eta hizlari gisa, filosofia eta apostoluzta lanetan jardun zuen. Karmeldar egin zen, espirituari buruzko idazle bati nahiz emakume santa bati zegozkion fruitu ugari emanez. Azkenik, holokaustoa pairatu zuen Auschwitz-eko kontzentrazio-esparruan heriotza jasanez.

Ezaguna zaigu, era berean, beraren ibilbide intelektuala nahiz filosofikoa ere: ideologia liberala zuen protestanteen eskola batean razionalismo neo-kantiarrean hezia izan zen. Pedagogia arloan nahiz emakumearen eskubideen sektorean joera erreformatzailea zuten taldeetan parte hartu zuen. Psikologiari dagokionean krisialdi intelektuala izan ondoren, Husserl-en fe-

nomenologia aurkitu eta beraren laguntzaile izan zen. Egiaren bila bizikero aritu eta berriro sinestodun izatera etorri ondoren, urrats berri bat eman zuen Akinoko Tomas santuaren filosofian zein metafisikan.

Idazlan honetan eskaintzen den bibliografiak argi eta garbi ematen du aditzera zein maila intelektual handikoa izan zen emakume hau.

Berak aztertutako gaiak dagokienean: hainbatean autografo modura iraun duten beraren eskuizkribu ugariak eta argitalpen oparoak (liburuak eta idazlanak) argi nabarmentzen dute beraren heziketa intelektuala nahiz XX. mendeko lehen hamarkadetan Alemaniako eta Europako kulturari egin zion ekarpena: Filosofia, emakumea, sinesmena eta kultura, kristautasunean oinarritutako espiritualitatea, eta karmeldarren espiritualitatea izan ziren beraren ikerketaren nahiz pentsamenduaren ardatzak.

2. EDITH STEINEN IDAZLANEN BIBLIOGRAFIA.

a. Argitaratugabeko idazlanak.

- 1) *Akt und Potenz* [*Egintza eta abalmena*], (jatorrizko eskuizkribua: ESA P).
- 2) *Edith Steinen Argitaratu gabeko eskutitzak* (ehun bat, jatorrizko eskuizkribuetan edo kopietan: ESA C).
- 3) *Husserl-en irakaspenen ohar-koadernoak* (Hansen irakasle jaunaren jabetzapekoa, Neckargemünd - Alemania).
- 4) *Driekoningen 1942* [*Hiru erregeak 1942*], (neherlanderaz idatzita; kopia bat Holandako Beek-eko Karmelen daukate).
- 5) *Festspiel zum 60j. Jubiläum von Schw. Teresia am 2.X.1938* [*Abizpa Teresari omenaldia 60. urtemugan, 1938-X-2an*] (ESAn jasotako eskuizkribua: B I 32^a).

- 6) *Missa et offizium B. M. V. Regina Pacis* [Andre Maria Bakearen Erreginaren Meza eta Orduen Liturgia], (ESAn jasotako eskuizkribua: B I 29a).
- 7) *Edith Steinen Olerkiak* (kopiak eta jatorrikoak ESAn jasota: B I 33).
- 8) *Pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus. Nachruf auf Sr. M. Agnes OCD* [Ederra da santuen heriotza Jainkoaren aurrean. Ama Ines karmeldarraren nekrologia] (eskuizkribua ESAn: P / D I 7).
- 9) *Schwester Maria Gertrudis Theresia a S. Agnete. Unbeschubte Karmelitin (1902-1937)* [Abizpa Maria Gertrudis Santa Ainesena. Lekaike Karmeldarra], (mekanografiatutako testua, ESAn jasota: I B I 16a).
- 10) *Selig sind die Armen in Geiste* [Zorionekoak gogoz behartsu direnak], (jatorrikoa Espirako S. Magdalenako ahizpa domingotarren komentuko artxiboan jasota).
- 11) *Zum 13. Juni 1942* [1942ko ekainaren 12a zela eta], Neherlanderaz udatzita; mekanografiatutako kopia ESAn: B I 32e)

b) Argitaratutako lanak

Edith Stein Werke (ESW) [Edith Steinen Idazlanak]. Aita Romaeus Leuven karmeldar oinutsak eta Lucy Gelber andere doktoreak argitara emaniko Edith Steinen idazkien argitalpen ofiziala. Orain arte 17 liburuki argitaratu dira. 1-8 arteko liburukiak Nawvelaerts-Herder-ek, Louvain-Freiburg-en; 8-10 arteko liburukiak Maas & Waler Druten-Herder-ek, Freiburg-en; hurrengo liburukiak Herder-en ardurapean Freiburg-en:

- 12) - I.t.: *Kreuzeswissenschaft. Studie über Joannes a Cruce, 1983*, (3. argit.). [Gurutzearen zientzia. Joan Gurutzeoari buruzko ikerlana] Gaztelaniazko itzulpena: *Ciencia de la cruz. Estudio sobre San Juan de la Cruz* (Burgosen argitaratua, Aita Lino Akesolok itzulia, "Amigos de Orar" bilduma, 7)

- 13) - II.t.: *Endliches und Ewiges Sein. Versuch eines Aufstiegs zum Sinn des Seins*, [Izaki mugatua eta izaki mugagabea], 1986 (3. argit.).
- 14) - III.t.: *Des hl. Thomas von Aquino Untersuchungen über die Wahrheit. I. Teil: questio 1-13*, [Akinoko Tomas santuaren Egiari buruzko ikerketa], 1952.
- 15) - IV.t.: *Des hl. Thomas von Aquino Untersuchungen über die Wahrheit. II. Teil: Questio 14-29*, [Akinoko Tomas santuaren Egiari buruzko ikerketa, 2. atala], 1955.
- 16) - V.t.: *Die Frau. Ihre Aufgabe nach Natur und Gnade*, [Emakumea. Naturaren eta graziaren arabera dituen eginkizunak], 1959.
- 17) - VI.t.: *Welt und Person. Beitrag zum christlichen Wahrheitsstreben*, [Mundua eta Pertsona. Ekarpena kristauen egiazaletasunari], 1962.
- 18) - VII.t.: *Aus dem Leben einer jüdischen Familie. Das Leben Edith Steins: Kindheit und Jugend*, [Judutar Familia baten bizitzatik. Edith Steinen bizitza: haurtzarora eta gaztarora], 1987 (3. Argit.).
- 19) - VIII.t.: *Selbstbildnis in Briefen, I. Teil: 1916-1934*, [Norberaren irudia eskutitzetan, I. atala, 1916-1934], 1976.
- 20) - IX.t.: *Selbstbildnis in Briefen, 2. Teil: 1934-1942*, [Norberaren irudia eskutitzetan, I. atala, 1934-1942], 1977.
- 21) - X.t.: LEUVEN, R., *Heil im Unheil. Das Leben Edith Steins: Reife und Vollendung*, [Salbamena ezbeharrean. Edith Steinen bizitza: heldutasuna eta gailurra], 1983 (liburuki honek ez dakarrela Edith Steinen idazkirik ohartarazi behar da; berari buruzko biografía bat da. Bildumako liburukia delako aipatzen dugu).
- 22) - XI.t.: *Verbogenes Leben. Hagiographische Essays, Meditationen, geistliche Texte*, [Ezkituko bizitza, Saiaketa hagiografikoak, Gogoetak, espirituzko testuak], 1987.
- 23) - XII.t.: *Ganzheitliches Leben*, [Bizitzaren orokortasuna], 1990.

- 24) - XIII.t.: *Einführung in die Philosophie*, [Sarrera filosofiari], 1991.
- 25) - XIV.t.: *Briefe an Roman Ingarden*, [Roman Ingarden-i eginiko eskutitzak]. Ingarden-i eginiko eskutitz berri bat eta beste eskutitz batzuen pasarteak Amata NEYER-ek argitaratu ditu: in *Edith Stein-Jahrbuch 2* (1996) 392-405.
- 26) - XV.t.: *Erkenntnis und Glaube*, [Ezagutza eta sinesmena], 1993.
- 27) - XVI.t.: *Der Aufbau der menschlichen Person*, [Giza pertsonaren eraiketa], 1994.
- 28) - XVII.t.: *Was ist der Mensch? Eine theologische Anthropologie*, [Zer da gizakia? teologiazko antropologia?], 1994.
- 29) *Zum Problem der Einfühlung* [Enpatiaren arazoari buruz], (Tesia), Halle 1917. Halle 1917. Berriro argitaratua: Kaffke, München 1985 (3. argit.).
- 30) *Über das Wesen der Bewegung*, [Higiduraren esentziari buruz], in A. REINACH, *Gesammelte Schriften*, Niemeyer, Halle 1921, 406-461.
- 31) *Psychische Kausalität*, [Kausalitate fisikoa], in *Jahrbuch für Philosophie und phänomenologische Forschung* 5 (1922) 2-116. Berriro argitaratua: in *Beiträge zur philosophischen Begründung der Psychologie und der Geisteswissenschaften*, Niemeyer, Tübingen 1970, 2-116.
- 32) *Individuum und Gemeinschaft*, [Banakoa eta taldea], in *Jahrbuch für Philosophie und phänomenologische Forschung* 5 (1922) 116-283. Hurrengo honetan ere argitaratua: *Beiträge zur philosophischen Begründung der Psychologie und der Geisteswissenschaften*, Niemeyer, Tübingen 1970, 116-283.
- 33) *Was ist Phänomenologie?* [Zer den fenomenologia], in *Wissenschaftliche Beilage zur Neuen Pfälzischen Landes 1924ko Maiatzeko 15ean*, 1-4 zutabeak.
- 34) *Eine Untersuchung über den Staat*, [Estatuari buruz ikerketak], in *Jahrbuch für Philosophie und phänomenologische Fors-*

- chung 7 (1925) 1-123. Berrero argitaratua: in *Beiträge zur philosophischen Begründung der Psychologie und der Geisteswissenschaften*, Niemeyer, Tübingen 1970, 285-407. orr.
- 35) *Husserls Phänomenologie und die Philosophie des heiligen Thomas von Aquino*, [Husserl-en fenomenologia eta Aquinoko Tomas santuaren filosofia], in *Jahrbuch für Philosophie und phänomenologische Forschung. Husserls Festschrift*, 1929, pp. 315-338. Berrero: in *Festschrift Edmund Husserls*, Niemeyer, Tübingen 1974, 315-338. orr.
- 36) *Die Typen der Psychologie und ihre Bedeutung für die Pädagogik*, [Psikologia motak eta pedagogiarentzat duten esangura], in: *Zeit und Schule* 26 (1929) 27-28.
- 37) *Zum Kampf um den katholischen Lehrer*, [Irakasle katolikoa izateko borrokari buruz], in *Zeit und Schule* 26 (1929) 121-124.
- 38) *Die theoretischen Grundlagen der sozialen Bildungsarbeit*, [Prestakuntza sozialaren oinarri teorikoak], in *Zeit und Schule* 27 (1930) 81-85, 90-93, 159-162, 167.
- 39) *Grundlagen der Frauenbildung*, [Emakumearen prestakuntzaren oinarriak], in: *Stimmen der Zeit* 120 (1931) 414-424.
- 40) *Das Ethos der Frauenberufe*, [Emakumearen bokazioaren Etos], Haas & Grabherr, Augsburg 1931.
- 41) *Der Intellek und die Intellektuellen*, [Adimena eta adimenjarduleak], in: *Das heilige Feuer* 18 (1931) 193-198, 267-272. Berrero W. Herbstrich-ek argitaratua: *Edith Stein - Wege zur inneren Stille*, Aschaffenburg 1987, 98-117. orr.
- 42) *Lebensgestaltung im Geist der heiligen Elisabeth*, [Santa Isabelen espirituaren arabera bizitza], in: *Benediktinische Monatsschrift* 13 (1931) 366-377.
- 43) *Elisabeth von Thüringen. Natur und Übernatur in der Formung einer Heiligengestalt*, [Thüringen-eko Isabel. Naturazkoa eta naturaz-gaundikoa, Santa baten nortasunaren prestakuntza], in *Das neue Reich* 13 (1931) 779-781, 801-802.

- 44) *Beruf des Mannes und der Frau nach Natur- und Gnadenordnung*, [Gizonaren eta emakumearen bokazioa naturaren eta graziaren arabera], in: *Die christliche Frau* 30 (1932) 5-20.
- 45) *La Phénoménologie*, [Fenomenologia], in: *Journées d'Etudes de la Société Thomiste*, Editions du Cerf, Paris 1932, 101-109. orr.
- 46) *Probleme der Frauenbildung*, [Emakumearen prestakuntzari buruzko arazoak], in: *Benediktinische Monatsschrift* 14 (1932) 356-371, 436-444; 15 (1933) 24-44, 110-122.
- 47) *Eingliederung der Frau in das Corpus Christi mysticum*, [Emakumearen lekua Kristoren Gorputz mistikoan], in *Benediktinische Monatsschrift* 15 (1933) 412-425.
- 48) *Theresia von Jesus*, [S.Teresa Jesusena], Canisiusverlag, Konstanz 1934 (4. argit. 1965ean).
- 49) *Die hl. Theresia Margareta Redi*, [S.Teresa Margarita Redi], Ritaverlag, Würzburg 1934.
- 50) *Über Geschichte und Geist des Karmel*, [Karmelean historia eta espirituari buruz], in: *Zu neuen Ufern* (Sonntagsbeilage der Postzeitung), Augsburg vom 31.3.1935.
- 51) *Eine Meisterin der Erziehungs- und Bildungsarbeit: Theresia von Jesus*, [Emakumearen beziketan eta prestakuntzan irakasle: S. Teresa Jesusena], in: *Katholischen Frauenbildung im Deutschen Volk* 48 (1935) 114-133.
- 52) *Das Gebet der Kirche* (Ich lebe und ihr lebt) [Elizaren otoitza (ni bizi naiz, eta zuek bizi zarete)], Bonifatius-Druckerei, Paderborn 1937.
- 53) *300 Jahre Kölner Karmel*, [Koloniako Karmelen 300. urtemuga], in: *Die katholische Frau* 10 (1937) 69-70.
- 54) *Eine deutsche Frau und grosse Karmelitin: Mutter Franziska von den Unendlichen Verdiensten Jesu Christi OCD* (Katharina Esser) 1804-1866, [Emakume handia eta karmeldar handia: Ama Frantziska Jesusen Merezimendu

- neurrigabeena, K.O.O. (Katalina Esser)*] Eugen Lense-
ren gidaritzapean, in *Die in deinem Hause wohnen*, Benziger,
Einsiedeln/Köln 1938, 147-163. orr.
- 55) *Ein klosterlicher Reformator. P. Andreas vom hl. Romuald
OCD, 1819-1883, [Komentu-bizieraren berritzailea. Aita
Andrea S. Romoaldorena, K.O.O., 1819-1883]*, in: *Stim-
men unserer lieben Frau vom Berge Karmel* 15 (1938/39)
107-110.
- 56) *Frauenbildung und Frauenberufe, [Emakumearen presta-
kuntza eta emakumearen lanbideak]*, Schnell und Steiner,
München 1949 (4. argit. 1956).
- 57) *Die Frau in Ehe und Beruf. Bildungsfragen heute [Ema-
kumea ezkontzan eta lanbidean. Egungo prestakuntza
arazoak]*, (Herder-Bücherei 129), Herder, Freiburg 1963
(2. argit.).
- 58) *Mein erstes Göttinger Semester. Mit einem Nachwort und
Chronologie [Nire lehen seibilekoa Göttingen-en, gibelsolas
bat eta kronologia dituela]*, (Nürnberger Liebhaberausga-
ben 35), Glock und Lutz, Nürnberg 1979.
- 59) *Wege der Gotteserkenntnis. Dionysius der Aeropagit und
seine symbolische Theologie, [Jainkoa ezagutzeko bideak.
Dionisio Areopagita eta beraren teologia simbolikoa]*, (mit
einer Einführung von W. Herbstrith OCD und V. E. Schmitt
OCD), Kaffke-Verlag, München 1979.
- 60) *Gedichte und Gebete aus dem Nachlaß [Hilondoan argita-
ratutako olerkiak eta otoitzak (W. Herbstrith-ek gertatuta)]*,
Kaffke-Verlag, Aschaffenburg 1985 (Hirugarren argitalpe-
na).
- 61) *Wie ich in den Kölner Karmel kam. [Nola sartu nintzen
Koloniako Karmelen]*, Mit Erläuterungen und Ergänzungen
von Maria Amata Neyer. Echter Verlag, Würzburg 1994.

LABURDURAK

1. Artxiboa

ESA *Edith Stein Archiv*, Kolonia.

2. Edith Steinen idazkiak:

ESW *Edith Stein Werke*.

Julen Urkiza